

Saimaan ammattikorkeakoulu
Hotelli- ja ravintola-ala Imatra
Hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelma

Essi Martikainen

Sharing is caring – Sohvasurffaus majoittajan näkökulmasta

Opinnäytetyö 2017

Tiivistelmä

Essi Martikainen

Sharing is caring – Sohvasurffaus majoittajan näkökulmasta, 36 sivua

Saimaan ammattikorkeakoulu

Hotelli- ja ravintola-ala Imatra

Hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2017

Ohjaaja: lehtori Jukka Aineslahti, Saimaan ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyössä tutkittiin sohvasurffausta majoittajan näkökulmasta. Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada selville, mikä saa henkilön tarjoamaan kotimajoitusta sohvasurffaajalle. Työn tavoitteena oli selvittää majoittajien näkemyksiä, kokemuksia ja mielipiteitä. Selvitykset lisäävät tietoisuutta couchsurfing-ilmioistä sekä majoittajana toimimisesta.

Opinnäytetyö oli laadullinen eli kvalitatiivinen. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä oli aineistolähtöinen analyysi. Koska olemassa olevia aineistoja tälle aihepiirille oli jo paljon, käytettiin opinnäytetyön tutkimuksen teossa mm. artikkeleita, blogikirjoituksia ja niiden kommenttiosioita sekä keskusteluforumien kirjoituksia ja muita lähteitä. Opinnäytetyöhön laitettiin sitaatteja aineistosta ja englanninkieliset sitaatit käännettiin suomen kielelle. Aineistoja käytiin läpi teemoittelemalla.

Suosituimmat motiivit sohvasurffaajien majoittamiselle ovat uusien ihmisten tapaaminen ja uusiin kulttuureihin tutustuminen. Yhteisö tuo yhteen toisilleen tuntemattomat ihmiset, ja sen avulla monet ovat muodostaneet ystävyys-suhteita. Sohvasurffaus on auttanut joitain majoittajia voittamaan yksinäisyyden poistumatta omasta kodistaan. Majoittaessa saa elämään uusia näkökulmia, voi tuntea olevansa itsekin matkoilla, oppii tuntemaan ihmisiä, joita ei muuten tapaisi ja pääsee harjoittamaan ruostunutta kielitaitoa. Majoittaessa tulee sopia selvät säännöt sille, mikä on sopivaa ja mikä sopimatonta. Sohvasurffareiden joukossa on valittavasti myös ihmisiä, joilla ei ole vilpitön mieli. Sohvasurffauksen suosion kasvamisessa piilee vaara, että moni näkee sivuston vain paikkana löytää ilmainen majoitus.

Asiasanat: sohvasurffaus, jakamistalous, yhteisöllinen kulutus, matkailijatyypit, turvallisuus

Abstract

Essi Martikainen

Sharing is Caring – Couchsurfing from the Host's Perspective, 36 pages

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Tourism and Hospitality, Imatra

Degree Programme in Hotel and Restaurant Business

Bachelor's Thesis 2017

Instructor: Mr Jukka Aineslahti, Senior Lecturer, Saimaa UAS

The objective of this thesis was to study couchsurfing from the host's perspective and to find out experiences and opinions about hosting. The aim was to search for reasons why a person wants to host a couchsurfer in his own home.

This thesis was done by using qualitative research method. Data for the research was collected from already existing materials such as articles, blog posts and comments, discussion platforms and other sources. Findings are portrayed with direct quotes from the material under different themes. Theoretical part contains chapters about psychographic personality types, sharing economy, Couchsurfing.org and its safety and values.

The most popular motive to host surfers was meeting new people and getting to know new cultures. Couchsurfing brings together friends who have not met yet. It has helped some hosts to get over loneliness without leaving their home. While hosting, you can get new perspectives on life and practise language skills. When hosting, it is good to set some rules on what is allowed and what is not. Amongst surfers, there are also people who are not sincere with their travel motives.

Keywords: couchsurfing, sharing economy, collaborative consumption, psychographic personality types, safety

Sisällys

1	Johdanto.....	5
1.1	Tavoitteet ja rajaukset.....	5
1.2	Aiheesta tehtyjä opinnäytetöitä.....	6
2	Stanley Plog ja psykograafiset matkailijatyypit.....	7
2.1	Jaottelu.....	7
2.2	Matkailun kulttuuriset ja sosiaaliset vaikutukset.....	9
3	Jakamistalous.....	9
3.1	Mitä on jakamistalous?.....	9
3.2	Jakamistalous liiketoimintana.....	10
4	Sohvasurffaus.....	12
4.1	Couchsurfing International Inc.	13
4.2	Couchsurfing.orgin arvot.....	14
4.3	Matkailun turvallisuus.....	15
4.4	Majoitusliiketoiminta ja sohvasurffaus.....	17
5	Tutkimuksen toteutus.....	18
5.1	Aiheen rajaaminen.....	18
5.2	Aineisto.....	19
5.3	Teemoittelu.....	20
5.4	Sisällönanalyysi.....	20
5.5	Tutkimuksen luotettavuus.....	21
6	Tulokset.....	21
6.1	Miksi haluat majoittaa tuntemattoman ihmisen? Miten se vaikuttaa arkeesi?.....	21
6.2	Mitä hyviä kokemuksia sinulla on majoittamisesta? Miten olet hyötynyt siitä?.....	24
6.3	Mitä huonoja puolia vieraan ihmisen majoittamiseen omassa kodissaan liittyy?.....	26
6.4	Miten valitset majoitettavan vieraasi? Luotatko häneen?.....	30
6.5	Ääri-ilmiöt.....	32
7	Johtopäätökset.....	34
8	Pohdinta.....	36
	Kuviot.....	37
	Lähteet.....	38

1 Johdanto

1.1 Tavoitteet ja rajaukset

Sohvasurffaus eli couchsurfing on matkailun muoto, jossa matkailija yöpyy internetin sohvasurffaus-sivustolta löytämiensä ihmisten kotona, yleensä sohvalla. Siitä muodostuu myös ilmiön nimi. Sohvasurffaus on kasvava matkailun trendi, ja maailmalta löytyykin jo yli neljätoista miljoonaa sohva surffattavaksi.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia sohvasurffausta yksinomaan majoittajan näkökulmasta, sillä matkailijan näkökulmasta tehtyjä tutkimuksia on aiheesta jo tehty.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosuudesta sekä laadullisesta eli kvalitatiivisesta tutkimuksesta. Opinnäytetyössä tutkitaan kokemuksia, näkemyksiä ja mielipiteitä majoittajilta ympäri maailmaa keskittyen eri teemoihin.

Teoriaosuudessa käsitellään majoitusliiketoimintaa, psykografisia matkailijatyyppejä sekä matkailun kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Lisäksi teoriaosuudessa käsitellään jakamistaloutta ja sen ominaisuuksia liiketoimintana, sohvasurffausta, couchsurfing.orgia sekä sen arvoja ja turvallisuutta

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä oli aineistolähtöinen analysointi. Opinnäytetyössä oli järkevää käyttää tutkimuksen tekemisessä jo olemassa olevia aineistoja, koska aineistoa oli riittävästi. Olemassa olevia aineistoja olivat mm. internetin keskustelupalstat, blogikirjoitukset ja niiden kommenttiosiot sekä artikkelit. Aineisto analysoitiin teemoittelemalla, ja eri teemojen alle kerättiin suoria lainauksia, eli sitaatteja aineistoista. Englanninkieliset sitaatit on käännetty suomen kielelle. Opinnäytetyön lopussa ovat luvut johtopäätöksistä sekä tutkimuksen arvioinnista.

Sohvasurffaus aiheena kiinnostaa tutkijaa suuresti, mutta hän ei ole vielä kokeillut sohvasurffausta. Tästä opinnäytetyöstä moni sohvasurffausta miettivä saa hyödyllistä tietoa sekä kokemuksia ja vinkkejä majoittajana toimimiseen. Opinnäytetyössä on esillä positiivisten asioiden lisäksi myös ilmiön negatiivisia puolia. Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa.

1.2 Aiheesta tehtyjä opinnäytetöitä

Theseus –verkkokirjastosta löytyy hakusanalla ”sohvasurffaus” useampia aihetta käsitteleviä opinnäytetöitä. Yhdessäkään niistä ei ollut käsitelty sohvasurffausta yksinomaan majoittajan näkökulmasta. Alla mainitsen muutamia aiheesta tehtyjä opinnäytetöitä.

Jenni Kuusisto ja Satu Hakkarainen Saimaan ammattikorkeakoulusta ovat kirjoittaneet opinnäytetyön nimeltä *Sohvasurffaus – ilmiöön vaikuttavia tekijöitä käyttäjien näkökulmasta*. Heidän opinnäytetyössään tutkittiin sohvasurffausta ja siihen liittyviä kiinnostus- ja haittatekijöitä sekä ilmiön kehittymistä. (Hakkarainen & Kuusisto 2011.)

Suvi Riikonen ja Joanna Paukkunen Mikkelin ammattikorkeakoulusta ovat tutkineet sohvasurffausta, ja heidän opinnäytetyönsä nimi on *Sohvasurffauksen motiivit*. Työssä tutkitaan, mitkä syyt vaikuttavat siihen, että sohvasurffaus valitaan majoitusmuodoksi. (Riikonen & Paukkunen 2014.)

Myös Anni Harjula Satakunnan ammattikorkeakoulusta on tutkinut ilmiöön liittyviä motivaatiotekijöitä. Hänen opinnäytetyönsä nimi on *Miksi surffata sohvilla – motivaatio couchsurfing –matkailun takana* ja siinä tutkittiin tekijöitä, jotka motivoivat couchsurfing-palvelun jäseniä osallistumaan sen toimintaan. (Harjula 2014.)

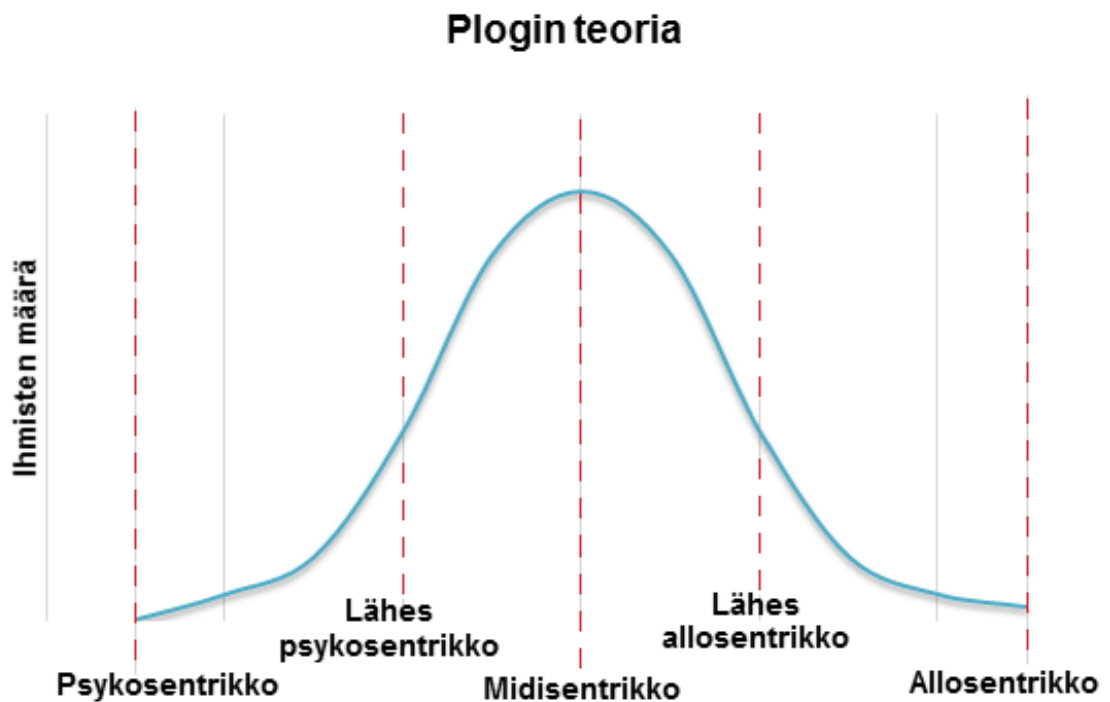
Timo Saarinen Saimaan ammattikorkeakoulusta on kirjoittanut opinnäytetyön nimeltä *Aloittavan homestay-yrittäjän kokemuksia*. Hän majoitti kotimajoitusyrityksessään lähes 50 vierasta kesällä 2015. Opinnäytetyö ei suoraan liity sohvasurffaukseen, mutta siinä käsitellään vieraan ihmisen majoittamista omassa kodissa, homestay –yrityksen perustamista, siihen liittyviä käytännön asioita sekä markkinointia. (Saarinen 2016.)

2 Stanley Plog ja psykograafiset matkailijatyypit

2.1 Jaottelu

Psykografiset tekijät jakavat ihmiset elämäntyyliin, sosiaaliluokan ja henkilökohtaisten piirteiden perusteella. Psykografian peruskäsityksen mukaan tietty arvo- maailma ja elämäntyyli saavat ihmiset valitsemaan tietynlaisia tuotteita. Stanley Plogin vuonna 1974 esittämän jaottelun mukaisesti ihmiset jakautuvat kolmeen eri matkailijatyypiin: psykosentrikkoihin, allosentrikkoihin ja näiden välimuotoon eli midisentrikkoihin. (Verhelä 2014, 25.)

Midisentrikoita on määrällisesti suurin osa väestöstä. Lisäksi matkailijatyypeiksi voidaan tunnistaa ”lähes psykosentrikot” sekä ”lähes midisentrikot”. (Vuoristo 2002, 47.) Kuviossa 1 on esitetty kuvaajan avulla Plogin teoria.

Kuvio 1. Stanley Plogin teoria (Vuoristo 2002, 47)

Psykosentrikot suosivat matkailijoina tuttuja matkakohteita, ja paikkoja jossa muutkin käyvät. He suosivat valmiita pakettimatkoja joissa kaikki on järjestetty valmiiksi. Psykosentrikot asuvat suurissa hotelleissa ja viettävät passiivista loma rannalla. Heidän suhteensa paikalliseen väestöön on etäinen ja se rajoittuu

usein opastettujen retkien sekä kiertoajeluiden aikana saataviin pinnallisiin kohtaamisiin. (Verhelä 2014, 25.)

Allosentrikot puolestaan suosivat koskemattomia paikkoja, uusia kokemuksia ja he tekevät yksilöllisiä ja omatoimisia matkajärjestelyitä. Allosentrikkojen matkat sisältävät aktiivista toimintaa sekä paikallisiin kulttuureihin, tapoihin ja ihmisiin tutustumista ja jopa heidän elämäänsä osallistumista. Valtaosa matkailijoista kuuluu kuitenkin midisentrikoihin, joissa on ominaisuuksia molemmista ääripäistä. (Verhelä 2014, 25.)

Perinteinen couchsurffaaja on tyypillinen allosentrikko, hän lähtee matkalle omatoimisesti, majoittuu paikallisen luona uudessa kulttuurissa ja mahdollisesti uuden kielen ympäröimänä. Hän haluaa uusia kokemuksia ja käydä hänelle uusissa paikoissa. Häntä kiehtoo myös maantieteellisesti koskemattomat paikat. Hän saattaa paikallisen isäntänsä kanssa käydä paikallisten suosimissa paikoissa, ravintoloissa ja museoissa. Sohvasurffaajan tavoitteena on saada aito kokemus matkailukohteen arjesta ja kulttuurista paikallisen ihmisen kodissa.

Plogin teorialla on myös maantieteellinen ulottuvuus. Eri matkailijatyypit hakeutuvat erilaisiin ympäristöihin. Esimerkiksi lentopelko kohdistaa psykosentrikoita lähialueille. Sitä mukaa kun allosentrikot löytävät uusia matkailukohteita, kasvaa ihmisten maantieteellinen liikkumavara, koska tällöin myös psykosentrikot uskaltauvat matkustaa näihin tutuiksi ja turvallisiksi muuttuneisiin kohteisiin. (Vuoristo 2002, 47.)

Tiedeyhteisö ei ole hyväksynyt Plogin teoriaa varsinaiseksi teoriaksi, ja sitä on kritisoitu monin eri syin. Esimerkiksi lyhyillä lomilla ihminen saattaa käyttäytyä psykosentrisesti, ja pitkillä lomilla allosentrisesti. Lisäksi ihmisen tulotaso sekä hänen ikänsä vaikuttavat matkailukäyttäytymiseen. Vanhetessa on otettava huomioon iän tuomat rajoitukset esimerkiksi jaksamisessa ja liikuntakyvyssä. (Vuoristo 2002, 47 - 48.)

2.2 Matkailun kulttuuriset ja sosiaaliset vaikutukset

Matkailu mahdollistaa henkilökohtaiset kohtaamiset vieraiden maiden ihmisten kanssa, ja samalla tutustuttaa henkilön paikalliseen kulttuuriin, tapoihin sekä kieleen. Matkailu on siis erittäin vahvasti sosiaalinen ja kulttuurinen ilmiö, ja matkustaminen vieraaseen maahan on aina kokemusprosessi. Tähän kokemusprosessiin liittyy paljon tunteita, jotka ovat joko tavoiteltuja tai itsestään ilmeneviä. Matkalla oleminen on erilaisten havaintojen tekemistä, niiden prosessoimista sekä niistä oppimista, ja täten matkailu laajentaa matkailijan käsitystä maailmasta ja valmentaa häntä monikulttuuriseksi. (Verhelä 2014, 3.)

Kulttuurit ja niiden ulottuvuudet muuttuvat jatkuvasti. Matkailijan kokemukset muista kulttuureista ja niiden ihmisistä muokkaavat matkailijan omaa kulttuuria, mutta samalla myös vierailtavan kohteen kulttuuria, joka saattaa johtaa siihen että suosittu matkailukohteet alkavat muistuttaa toisiaan. Matkakohteiden palveluja kehitetään asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti ja samalla kun matkailijoille tarkoitettua infrastruktuuria kehitetään, paranevat usein myös paikallisten asukkaiden palvelut sekä elinolot. (Verhelä 2014, 3.)

Couchsurfing-matkaaja ei halua olla perinteinen turisti, vaan kokea kohteen paikallisen silmin, majoittumalla hänen kodissaan ja olemalla osa hänen arkeaan sekä kulttuuriaan.

3 Jakamistalous

3.1 Mitä on jakamistalous?

Jakaminen on voimakas trendi. Jakamistalouden termi tulee englanninkielisestä termistä ”sharing economy”. Sanalla *sharing* tarkoitetaan yhteistä tai yhteisöllistä kuluttamista, käyttöä ja tuotantoa. Sillä ei kuitenkaan tarkoiteta pois antamista tai tasan jakamista, mihin suomenkielinen sana *jakaminen* voisi viitata. Jakamistalouden lisäksi voidaan käyttää myös termiä yhteisöllinen kulutus, englanniksi *collaborative consumption*. (Lahti & Selosmaa 2013, 13.)

Jakamistaloudessa ihmiset vuokraavat tai lainaavat tavaroita ja hyödykkeitä mieluummin kuin ostavat niitä omaksi. He käyttävät erilaisia kommunikaatiovälineitä,

kuten sosiaalista mediaa, apunaan ansaitakseen aineettomia tai aineellisia hyödykkeitä jollain omaisuutensa osalla, kuten asunnollaan tai autollaan. Jakamistoiminta on tehty helpoksi toisilleen tuntemattomienkin ihmisten keskuudessa, sillä toisen osapuolen luotettavuuden voi helposti tarkistaa esimerkiksi Facebookin avulla. (Lahti & Selosmaa 2013, 14 - 16.)

Ennen internetin kyydityspalveluja oli tapana jakaa kyytejä liftaamalla tien laidassa. Naapurustoissa vallitsi yhteisöllisyys ja tavaroita lainailtiin puolin ja toisin. Nykyisin naapuria ei välttämättä edes tervehditä, ja jakamista tapahtuu eniten internetissä sekä sovellusten kautta.

Teknologiset kehitysaskleet, kuten internetin synty ja laajakaistan yleistyminen ovat mahdollistaneet uudenlaiset sosiaaliset verkostot ja kuluttajien väliset, helposti käytettävissä olevat markkinapaikat. Uuden sukupolven rahoittajat ja yrittäjät ovat nähneet internetin mahdollistaman uudenlaisen jakamisen liiketoimintamahdollisuudet. Ekologinen ajattelutapa on yleistynyt ja kuluttajien huoli ympäristön hyvinvoinnista on kasvanut. Paine hyperkulutuksesta luopumiseen on syntynyt talouskriisien myötä, ja säästäväisyys on entistä suuremmassa arvossa. (Lahti & Selosmaa 2013, 14.)

Jakamistalous tuo helpolla tavalla ihmisten arkielämään lisää sosiaalista vuorovaikutusta. Näin syntyy uusia kontakteja ja sosiaalista pääomaa. Jakamistalous tarjoaa käytännöllisen elämäntyylin sekä mahdollisuuden kokea erilaisia asioita ilman ostamista ja omistamista. Omistaminen ei ole menossa minnekään, mutta osa sen viehätystä on kadonnut. (Lahti & Selosmaa 2013, 100 - 101.)

Ihmiset ovat ymmärtäneet, että yksilöllisyyden aika on ohi eikä kaikille ihmisille riitä enää omaa. Enää ei tarvitsekaan omistaa, sillä voimme käyttää jotain jo toisella olevaa. Jakamistalous tuo osaamista, työtä ja hyvinvointia helposti kaikkien saataville. (Kangas 2015.)

3.2 Jakamistalous liiketoimintana

Naapuriavun ja talkootyön lisäksi jakamistaloudessa liikkuu myös rahaa. Lainasääntö on kuitenkin jäänyt jakamistalouden nopean kasvun jalkoihin. Moni ja-

kamistalouden yritys saa voittonsa ohittamalla säädökset, verot ja työehtosopimusten mukaiset palkat. Omistamisen sijaan palveluntarjoaja yhdistää asiakkaan vuokranantajaan tai autonkuljettajaan, ja ottaa yhdistämisestä maksun. Suosit-
tuja kansainvälisiä jakamistalouden yrityksiä ovat asunnonvälityspalvelu Airbnb
sekä kuljetuspalveluita tarjoava Uber. (Purokuru 2016.)

Uber-kuljettajaksi voi ryhtyä kuka tahansa, omalla autollaan ja Airbnb:ssä voi
vuokrata asuntoaan matkailijoille. Sohvasurffaus on osa jakamistaloutta, vaikka
surffauksessa raha ei vaihda omistajaa. Sohvasurffauksessa mennään mieluum-
min toisen ihmisen asuntoon yöpymään, kun ostetaan majoituspalvelu, kuten esi-
merkiksi hotelliyö.

Liikeidea on tehokas, eikä palveluntarjoaja ota harteilleen vastuuta. Vuokranan-
taja saa enemmän tuloja lyhytaikaisista asunnonvuokrauksista kuin pitkäaikai-
sesta asukkaasta. Asuntoa etsivät paikalliset jäävät lyhytaikaisten vuokralaisten
jalkoihin, ja kaupungista alkaa tulla turistien täyttämä matkakeidas. Osa jakamis-
taloudesta on verottajan näkökulmassa harmaata taloutta. Berliini sekä Barce-
lona ovat kieltäneet asunnojenvuokrauksen Airbnb:n kautta ja esimerkiksi Parii-
sissa taksinkuljettajat mellakoivat Uberia vastaan. Yritykset pyrkivät sitouttamaan
käyttäjät omaan palveluunsa käyttämällä referenssijärjestelmää, jolloin annetut
ja saadut suositukset eivät siirry mukana kun asiakas siirtyy kilpailijayrityksen asi-
akkaaksi. (Purokuru 2016.)

Asunnonvuokraussivustojen liiketoiminta on vaikuttanut majoitusliiketoimintaan
ja erityisesti hotelleihin. Airbnb on jo nyt maailman suurin hotelliketju mitattuna
myytyjen öiden määrässä. Investointeja ei ole tarvittu, sillä sen kapasiteetti koos-
tuu yksityisten ihmisten kodeista. Käytettäessä esimerkiksi Airbnb:tä, asunnon
lyhytaikainen vuokraus on helppoa ja yksityinen vuokraaja pääsee toimimaan il-
man säädöksiä. (Kangas 2015.)

Suomessa yksityisten harjoittamaan asunnonvuokraukseen suhtaudutaan myön-
teisesti, tuohan kaikki matkailu lisää tulovirtaa paikkakunnille. Esimerkiksi Lapin
matkailukeskusten omat majoituskapasiteetit eivät riittäisi kaikille matkailijoille,
jolloin hyvänä lisänä tulevat yksityisten henkilöiden mökkienvuokraus. Sesonkia
varten rakennettujen kalliiden rakennusten ylläpito hiljaisena aikana olisi myös

ekologisesti ja taloudellisesti järjetöntä. On siis parempi maksaa käytöstä, kuin itse omistaa. (Tuulentie 2016.)

Helsinkiin on hiljattain perustettu yrityksiä, jotka tarjoavat muun muassa minuuttiperusteista autonvuokrausta vaihtoehtona oman auton omistamiselle. Lisäksi tarjolla on kuukausipaketteja erilaisiin liikkumispalveluihin, päästöttömiä vuokra-autoja sekä autojen vertaisvuokrausta. Yksityisautoilun aiheuttamat ympäristövaikutukset sekä sen kalleus ovat saaneet yrittäjät liikkeelle. Go now -yrityksen tarjoamassa autonvuokrauspalvelussa vapaa auto etsitään mobiilisovellusta käyttämällä. Autot voi varata ja maksaa samassa sovelluksessa, ja sen lukitus avautuu myös mobiililaitteen avulla. Näin palveluntarjoaja ja asiakas eivät edes kohtaa. Käytön jälkeen auto pysäköidään mille tahansa lailliselle pysäköintialueelle palvelun toimialueen sisällä, ja seuraava asiakas voi ottaa auton käyttöönsä paikantamalla sen mobiililaitteellaan. Kasvuyritys Whim myy mobiilisovelluksessaan liikkumispakettia, jossa ovat yhdistettynä joukkoliikenne, taksit sekä autonvuokraus. Whimin kuukausipaketteja on kolmessa hintaluokassa. Samanlaisia yrityksiä on myös maailmalla esimerkiksi Tukholmassa ja Kööpenhaminassa. Kiinasta löytyy maailman suurin alan palvelu. Siellä tehdään päivittäin 11 miljoonaa käyttösopimusta. (Arola 2017.)

4 Sohvasurffaus

Sohvasurffaajaksi tai majoituksen tarjoajaksi voi ryhtyä kuka tahansa, ja sen ideana on tarjota matkaajalle maksuton yösija. Esimerkiksi CouchSurfing, BeWelcome, Hospitalityclub ja Globalfreeloaders ovat suosittuja verkkopalveluita ilmaisen yöpymisen etsimisessä. Tässä opinnäytetyössä keskitytään Couchsurfing.orgiin.

Sohvasurffauksen ideana on vastavuoroisuus, jolloin molemmat osapuolet hyötyvät yöpymiskokemuksesta ilman rahanvaihtoa. Jotta voi yöpyä toisten sohvilla, majoituksen tarjoaminen omasta kodista ei ole pakollista. Sohvan tarjoaja voi valita, majoittaako hän majapaikkaa pyytävän henkilön vai ei. Tarkoituksena on, että majoituskokemus on mieluinen molemmille osapuolille. (Pallontallaajat.net 2013.)

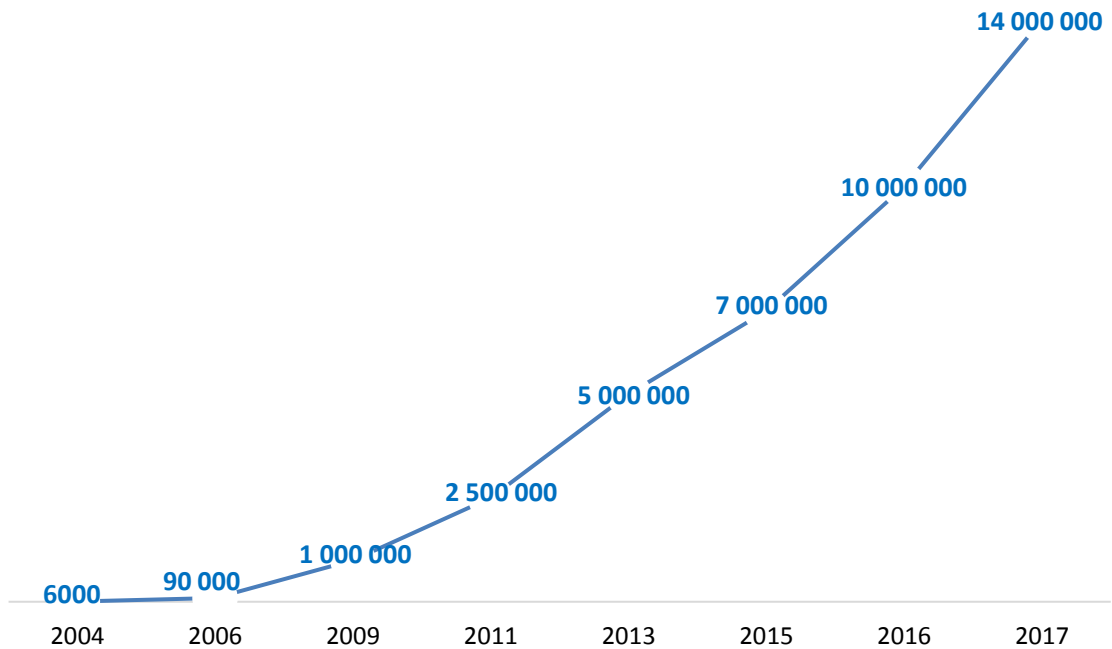
Sohvasurffaus sopii ihmisille, jotka ovat avoimia ja kiinnostuneita eri maiden kulttuureista. Heidän ei myöskään tule pelätä vieraiden ihmisten majoittamista kodissaan. Majapaikkaa hakevat ihmiset ovat monesta eri ikäryhmästä sekä monista eri kansallisuuksista. Jotta voi toimia majoittajana, tarvitsee nukkumapaikan vieraalleen, avoimen asenteen sekä edes hieman jonkinlaista kielitaitoa. (Pallontal-laajat.net 2013.)

Sohvasurffauksen päämäärä on uusien ihmisten tapaaminen, uusiin kulttuureihin tutustuminen ja uusien kokemusten saaminen. Sivusto perustuu vastavuoroisuusperiaatteeseen, majoitu ja majoita, mutta se ei kuitenkaan ole velvoite sivuston käyttämiselle tai sohvasurffaukselle. Matkalaisia ei myöskään ole pakko majoittaa, vaan heille voi toimia esimerkiksi paikallisoppaana.

4.1 Couchsurfing International Inc.

Couchsurfingin tarina alkoi vuonna 2004 Casey Fentonin, Daniel Hofferin, Sebastian Le Tuanin ja Leonardo Bassani da Silveiran toimesta. Heillä oli idea siitä, että ihmiset ympäri maailmaa saattaisivat haluta jakaa kotinsa tuntemattoman kanssa. Perustajat kutsuvat tuntemattomia ”ystäviksi joita et ole vielä tavannut”. Couchsurfing yhdistää matkailijoita maailmanlaajuisessa verkostossa, jossa kaikilla on halu tehdä matkailusta sosiaalinen kokemus. Couchsurfingissa on mukana yli 14 miljoonaa ihmistä yli 200 000 kaupungista. (Couchsurfing.com 2017a.) Kuviossa 2 on esitettyä Couchsurfing.orgin rekisteröityneiden käyttäjien määrän kasvu.

Couchsurfing.org rekisteröityneiden käyttäjien määrä

Kuvio 2. Sivuston rekisteröityneet käyttäjät (Couchsurfing.org 2017a)

Vuonna 2011 Couchsurfing.org hyväksyi pääomasijoittajien miljoonien arvoisen rahoitustarjouksen, ja muutti pian statuksensa voittoa tavoittelemattomasta organisaatiosta voittoa tavoittelevaksi yhteiskunnalliseksi yritykseksi. Couchsurfingin käyttö jatkui maksuttomana, mutta se alkoi pyytää maksua erilaisista lisäpalveluista. Monet sohvasurffaajat närkästyivät tästä, sillä he eivät halunneet, että ihmisten vieraanvaraisuuteen perustuvasta toiminta palvelelisi voittoa tavoittelevaa yritystä. Couchsurfingin käyttäjämäärät kuitenkin jatkoivat kasvuaan. (Lahti & Selosmaa 2013, 133.)

4.2 Couchsurfing.orgin arvot

Couchsurfing.orgin (2017a) *about* sivustolla on myös kerrottu yrityksen viidestä arvosta. Ensimmäisenä on *Share Your Life*, jaa elämäsi. Sohvasurffaus on elämän, kokemusten, matkan ja kodin jakamista. Yhteisössä uskotaan anteliaisuudella olevan valta muuttaa maailmaa. Toinen arvo on *Create Connection*, luo kontakti. Yhteisön mukaan kontaktien luominen tekee ihmiset onnellisimmiksi.

Tuntemattomien ihmisten tapaaminen ja heidän ystävällisyytensä vastaanottaminen vahvistaa uskoa toisiin ihmisiin ja auttaa kaikkia muuttumaan paremmiksi ihmisiksi.

Kolmas arvo on *Offer Kindness*, eli ole ystävällinen. Yhteisössä kehoitetaan suvaitsemaan, kunnioittamaan ja arvostamaan erilaisuuksia jotka ilmenevät ystävällisyydessä. Neljäs arvo on *Stay Curious*, eli pysy uteliaana. Yhteisössä arvostetaan ja halutaan oppia toisista ihmisistä, maailmasta ja kuinka ihmiset voivat kasvaa henkisesti ja fyysisesti tullakseen paremmiksi maailmankansalaisiksi matkailun avulla. Viimeinen, eli viides arvo on *Leave it Better Than You Found It* eli jätä se paremmaksi kuin se oli. Yhteisön mukaan tämä arvo pätee maailmaan, ihmissuhteisiin, majoittajasi kotiin tai esimerkiksi jalkakäytävään kun menet kahvilaan.

4.3 Matkailun turvallisuus

Turvalliset ja riskivapaat olosuhteet ovat merkittävä perusedellytys sekä matkailun harjoittamiselle elinkeinona, että matkailun kehittämisen kannalta. Matkustamisen täytyy olla helppoa ja turvallista, ja matkailuelinkeino tarvitsee näiden tehtävien toteuttamiseen valtioiden sekä ylikansallisten poliittisten organisaatioiden apua. (Albanese & Boetker 2002, 40.)

Matkailua koskevat turvallisuuskysymykset ovat yhä ajankohtaisempia, ja matkailijoita koskettaneet kaappausyritykset sekä väkivalta ovat lisääntyneet jatkuvasti. Samaa tahtia lisääntyy kuitenkin myös matkailijoiden väkivaltainen käyttäytyminen matkailuyritysten henkilökuntaa sekä kanssamatkustajia kohtaan. Yleisimpiä syitä matkailijan väkivaltaiseen käytökseen ovat alkoholi sekä huumeet. Matkustajiin kohdistuneiden väkivallantekojen taustalla on useimmiten matkakohteen sosiaaliset ristiriidat. Matkailijoiden määrän kasvaessa kasvavat myös rikollisuus, ruuhkat, ympäristöongelmat ja hintataso. Täten paikallisten suhtautuminen matkailijoihin on muuttunut kielteiseksi, joka taas on johtanut väkivaltaisiin tekoihin. (Albanese & Boetker 2002, 40.)

Väkivaltaiset teot matkailijoita kohtaan ylittävät länsimaissa herkästi uutiskynnyksen. Seurauksena uutisoinnit vahingoittavat entisestään kyseisen matkailumaan imagoa ja taloutta vähentäen matkailukohteen turismia turvattomuuden pelossa.

Median toiminta vaikuttaa samalla tavoin myös lento-, juna-, ja laivaonnettomuuksien yhteydessä. (Albanese & Boetker 2002, 40.)

Couchsurfing ja turvallisuus

Couchsurfing.org (2017b) sivustolla on turvallisuudelle oma osionsa, *Trust and Safety*, jonne on koostettu usein kysytyjä kysymyksiä sohasurffauksen turvallisuudesta, luottamuksesta sekä merkeistä joita tulee varoa sekä majoituessa että majoittaessa. Käsiteltynä on myös kysymyksiä käyttäjien välisistä konflikteista ja toimintatavoista konfliktien suhteen, sekä kysymyksiä luottamuksellisuudesta ja yleisimmistä huijauksista.

Couchsurfingin käyttäjät voivat täyttää liittyessään profiiliinsa informaatiota siitä, keitä he ovat, mitä he ajattelevat ja minkälaista heidän elämänsä on. Tietojen täyttäminen on osa luotettavan profiilin tunnusmerkkejä. Jäsen voi myös olla ns. vahvistettu jäsen, *verified member*, jolloin hänen profiilinsa vahvistetaan luottokorttitunnistuksen jälkeen. Käyttäjä voi olla myös lisäämättä mitään tietoja, sekä asettaa profiilinsa statukseksi *Not Accepting Guests*, eli hän ei hyväksy majoitettavia. Profiilin muita statuksia ovat; *Accepting Guests* – hyväksyn vieraita, *Maybe Accepting Guests* – ehkä hyväksyn vieraita, sekä *Wants to Meet up* – haluaa tavata.

Sataprosenttisesti täydellisen ja luotettavan profiilin saa seuraavilla toimilla: käyttäjä on vahvistettu jäsen eli *verified member*, hän on lisännyt puhelinnumeron, hän on lisännyt kaksi kuvaa, kiinnostuksen kohteensa sekä vapaamuotoisesti tietoja itsestään sekä neljä muuta tietoa kuten ammatti, koulutus ja puhutut kielet. Lisäksi sataprosenttisesti luotettavaan profiiliin tarvitaan kaksi referenssiä, eli suositusta tai palautetta toisilta käyttäjiltä. Jäsenen on myös lisättävä profiiliinsa ainakin yksi ystävä, jolla on couchsurfing-profiili.

Sohvasurffaajat tukevat yhteisön turvallisuutta jakamalla näitä tietoja keskenään. Tärkeimpiä luotettavuuden mittareita ovat referenssit, eli suositukset ja palautteet jotka saadaan toiselta käyttäjältä. Referenssi annetaan myös itse toiselle. Tästä voi kuitenkin syntyä tilanne, jossa majoittaja on kokenut vieraansa olleen asiaton tai toisinpäin, mutta ei halua antaa hänelle negatiivista referenssiä siinä pelossa

että saa myös itse negatiivisen referenssin. Tällöin näiden palautteiden todellisuus voi vääristyä. Hyväksikäytöstä, epäilyttävästä tai uhkaavasta käytöksestä voi tehdä raportin couchsurfing.orgille, joka ottaa tilanteen käsittelynsä sen tarvitsemalla tavalla.

Monet kuitenkin ovat mukana couchsurfingissa sexsurfingin, eli seksisurffauksen vuoksi. He käyttävät sivustoa seksikumppaneiden etsimiseen. Tämä matkustusmotiivi on hyvä tiedostaa, ja se tulee ottaa huomioon hyväksyessään vieraan ihmisen majoituspyynnön. Sinisilmäinen matkailija tai majoittaja saattaa kokea kovan pettymyksen, ja tilanne voi muuttua kiusallisesta tilanteesta jopa vaaralliseksi. Itse Couchsurfing.org kieltää jyrkästi käyttämästä sivustoa seksuaalisiin kanssakäymisiin ja kehottaa raportoimaan heille, mikäli kohtaa tälläisin syin sivustolla vierailevan käyttäjän sekä jos saa ahdistavia tai epäilyttäviä yhteydenottoja. Myös sivuston käyttö treffikumppaneiden etsimiseen, tapaamiseen tai majoittamiseen on sen sääntöjen mukaan kiellettyä.

Monissa matkustusblogeissa ja keskustelufoorumeilla on kirjoitettu sohvasurffauksen negatiivisista puolista. Kirjoituksissa on usein samanlainen tarina, jolloin nuori, yksin matkustava nainen on majoittunut mukavalta vaikuttaneen miehen luo. Myöhemmin naiselle selviää, ettei miehellä ole mielessään ainoastaan majoittaa. Joissain tapauksissa sohvasurffaajaa on painostettu seksiin vastineeksi majapaikan saamiselle. Vieraassa paikassa matkustajaa saattaa pelottaa se, että jäisi ilman majapaikkaa yölle, ja inhottava tilanne katsotaan läpi sormien. Mikäli tilanne ei ratkea siitä kieltäytymällä, kyseessä on jo vakavampi asia, jolloin oma turvallisuus tulee olla etusijalla. (Varis 2015.)

4.4 Majoitusliiketoiminta ja sohvasurffaus

Vuonna 2016 Helsingissä rekisteröitiin 3,6 miljoonaa yöpymistä, mutta todellisuudessa yöpymisiä on arvioitu olevan kaksinkertaisesti rekisteröityihin yöpymisiin verraten. Ihmiset yöpyvät nykyisin tuttavien ja sukulaisten lisäksi myös Airbnb:ltä vuokratuissa majoituspaikoissa sekä Couchsurfing –palvelua käyttäen tuntemattomien ihmisten sohvilla. (Mansikka 2017.)

Laki majoitus- ja ravitsemistoiminnasta (308/2006) määrittelee majoitustoiminnan olevan ammattimaisesti tapahtuvaa kalustettujen huoneiden tai muiden majoitus-tilojen tarjoamista tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille (Verhelä 2014, 70.)

Majoitusliike on lain mukaisesti rakennus, huoneisto tai muu liikepaikka jossa majoitustoimintaa harjoitetaan lyhytaikaisesti. Majoitusliikkeiden lisäksi majoituspalveluihin kuuluvat mm. seuraavat majoituksen muodot: motellit, retkeilymajat, lomakylät, asuntolat, bed & breakfast sekä lomamökkien vuokraus. (Verhelä 2014, 70.)

Couchsurfing on uhka majoitusliiketoiminnalle. Kohteessa yön yli viipyvät matkustajat majoittuvat ilmaiseksi internetistä löydettyssä majoituspaikassa, jolloin majoitusliikkeeltä jäävät tulot saamatta. Sohvasurffaaja haluaa tutustua ihmisiin ja kulttuureihin olemalla osa paikallista elämää paikallisen kodissa ja tälläinen ei onnistu kun yöpyy majoitusliikkeessä. Esimerkiksi hostellien houkuttelevuus on vähentynyt, sillä aidomman matkailukokemuksen ja katsauksen matkakohteesta voi saada tuntemattoman, paikallisen ihmisen kotona, sen sijaan että majoittuisi tuntemattomien ihmisten kanssa majoitusliikkeessä.

5 Tutkimuksen toteutus

5.1 Aiheen rajaus

Tutkimusongelmana oli selvittää majoittajien näkemyksiä, kokemuksia ja mielipiteitä. Selvitykset lisäävät tietoisuutta couchsurfing-ilmiöstä sekä majoittamisesta, ja ne saattavat auttaa ihmisiä ryhtymään majoittajiksi itsekkin.

Opinnäytetyö rajattiin majoittajan näkökulmaan. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia sitä, mikä saa henkilön tarjoamaan kotimajoitusta sohvasurffaajalle. Tutkimuskysymyksiä olivat seuraavat:

Miksi haluat majoittaa tuntemattoman ihmisen? Miten se vaikuttaa arkeesi?

Mitä hyviä kokemuksia sinulla on majoittamisesta ja miten olet hyötynyt siitä?

Mitä huonoja puolia vieraan ihmisen majoittamiseen omassa kodissaan liittyy?

Miten valitset majoitettavan vieraasi? Luotatko häneen?

Lisäksi tutkimuksessa käsitellään sohvasurffaukseen liittyviä ääri-ilmiöitä.

5.2 Aineisto

Opinnäytetyö on laadullinen eli kvalitatiivinen. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä oli aineistolähtöinen analyysi. Koska olemassa olevia aineistoja tälle aihepiirille on jo paljon, käytettiin opinnäytetyön tutkimuksen teossa mm. artikkeleita, blogikirjoituksia ja niiden kommenttiosioita sekä keskustelufoorumeiden kirjoituksia ja muita lähteitä. Tutkija ei itse tehnyt keskustelunavauksia foorumeille, eikä laittanut kysymyksiä kysymys- ja vastaussivustoille. Aineistoja käytiin läpi teemoittelemalla.

Aineistoista poimittiin kertomukset, jotka vastasivat tutkimuskysymyksiin. Opinnäytetyöhön laitettiin sitaatteja aineistosta ja englanninkieliset sitaatit käännettiin suomen kielelle. Kertomukset jaettiin tutkimuskysymyksiin liittyvien otsikoiden alle. Tutkimuksessa selvitettiin sohvamajoituksen tarjoamisen eri osa-alueisiin majoittajan näkökulmasta.

Tutkimusosuudessa tutkittiin majoittajien kokemuksia erilaisiin teemoihin keskittyen. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään sohvamajoituksen tarjoamisen huonoja sekä hyviä puolia analysoimalla majoittajien kokemuksia nimenomaan majoittajan näkökulmasta. Teemoina olivat, miksi ihminen tarjoaa kotinsa majapaikaksi tuntemattomalle matkailijalle, millainen mahdollisuus majoittajalla on valita vieraansa ja jopa kieltäytyä majoittamasta häntä. Lisäksi teemoina olivat luottamus, sekä mitä hyötyä kotimajoittamisesta on ja miten se vaikuttaa kotimajoittajan arkeen, kun vieras on majoittumassa. Aineistoista etsittiin myös sohasurfauksen ääri-ilmiöihin liittyviä vastauksia.

Eskola ja Suoranta (1998, 13) määrittelevät, että *karkeimmillaan ”laadullinen” tai ”kvalitatiivinen” ymmärretään yksinkertaisesti aineiston (ja analyysin) muodon kuvaukseksi (ei-numeraalinen).*

Aineistona laadullisessa tutkimuksessa voidaan käyttää yleisönosastokirjoituksia, elokuvia tai jopa suorajakelumainoksia. Aineiston tulkinta jakautuu koko tutkimusprosessiin eikä prosessia ole aina helppo pilkkoa selkeisiin, toisiaan seuraaviin vaiheisiin. Tutkimussuunnitelmaa tai jopa tutkimusongelmaa voi joutua miettimään uudelleen aineistonkeruun ohessa. (Eskola & Suoranta 1998, 15-16.)

5.3 Teemoittelu

Teemoittelu on laadullisen aineiston pilkkomista ja ryhmittelyä erilaisten aihepiirien mukaisesti. Ennen varsinaisten teemojen nimeämistä voidaan aineisto ryhmitellä esimerkiksi tiedonantajien iän tai sukupuolen mukaan. Tällaisen alustavan ryhmittelyn jälkeen voidaan etsiä teemoja, eli aiheita, ja luokitella aineisto näihin teemoihin aineiston sisällön perusteella. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 93.)

Teemoittelun tueksi voidaan tehdä teemakortisto, johon aineisto pilkotaan aihealueittain. Aineistosta etsitään tiettyä teemaa kuvaavia näkemyksiä, jotka vievät teemakortistoon näkemystä kuvaavan teeman kohdalle. Teemojen sisältöä voidaan kuvailla aineistosta otetuilla, muokkaamattomilla sitaateilla, eli suorilla lainauksilla. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2016a.)

Aineiston joukosta on pyrittävä löytämään ja erottelemaan tutkimusongelman kannalta oleellimmat aiheet. Usein kvalitatiivisen aineiston analysointi teemoittelun keinoin muodostuu lopullisessa tutkimuksessa esitettäväksi sitaattikokoelmaksi. Sitaatit toimivat aineistoa kuvaavana esimerkkinä ja elävöittävät tekstiä, mutta niistä voi olla vaikea tehdä pitkälle meneviä analyysejä tai johtopäätöksiä. (Eskola & Suoranta 1998, 174-175.)

5.4 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysi sopii kaikkien dokumenttien analysointiin. Dokumentti voi olla esimerkiksi artikkeli, kirja, kirje, haastattelu, keskustelu tai jokin muu materiaali, mikä on kirjallisessa muodossa. Sisällönanalyysillä pyritään luomaan aineistosta, joka on hajanainen, selkeä ja yhtenäinen kuva. Tällöin aineiston analysointi ja johtopäätösten teko on mahdollista. Laadullista aineistoa analysoidessa päättelyn logiikka voi olla induktiivinen, eli aineistolähtöinen tai deduktiivinen eli teorialähtöinen. Lisäksi päättelyn logiikka voi olla abduktiivinen eli teoriaohjaava. (Tampereen Teknillinen Yliopisto.) Kun analyysi tehdään aineistolähtöisesti, teoreettiset käsitteet luodaan aineistosta (Tuomi & Sarajärvi 2009, 117).

5.5 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden lähtökohtana on tutkija itse. Luotettavuuden arviointi koskee koko tutkimusprosessia. Tutkija joutuu jatkuvasti miettimään tekemiään ratkaisuja, ja samalla ottamaan kantaa sekä analyysin laajuuteen että tutkimuksen luotettavuuteen. (Eskola & Suoranta 1998, 208 & 210.)

Luotettavuutta arvioidessa tulee ottaa huomioon myös puolueettomuusnäkökulma. Tutkimusryhmän jäsenet ovat usein itse osa tutkimaansa yhteisöä, jolloin tarkastelussa voidaan miettiä tutkijan roolin merkitystä tutkittavan yhteisön jäsenenä sekä hänen ikänsä, sukupuolensa ja arvojen sekä uskomusten merkitystä tehtyihin tulkintoihin. Tuomi & Sarajärvi 2009, 136.)

Tutkimus on mielestäni luotettava, sillä opinnäytetyön tekijä ei itse ole kokeillut sohvasurffausta, joten työhön valittiin vastauksia puolueettomasta näkökulmasta. Työssä on sekä negatiivisia, että positiivisia puolia ilmiöstä ja vastauksia on kaikenikäisiltä miehiltä sekä naisilta. Lisäksi luotettavuutta lisää se, että monella vastaajalla oli samankaltaisia vastauksia. Työhön laitettiin vastaukset, jotka vastasivat parhaiten asetettuihin tutkimuskysymyksiin.

6 Tulokset

6.1 Miksi haluat majoittaa tuntemattoman ihmisen? Miten se vaikuttaa arkeesi?

Murray kirjoittaa Frugal Traveler - A New York Times Blog blogikirjoituksen (2009) kirjoittajalle Grossille tarkoitetussa kirjeessä (2009), että sohvasurffaus auttaa häntä muistamaan kaikkialla maailmassa olevan kilttejä, avoimia ihmisiä ja että yhteisö auttaa toisilleen tuntemattomia ihmisiä ystävystymään. Hänen mukaansa couchsurfingissa mukana olevat auttavat maailmaa muuttumaan. Avoin asenne toisia ihmisiä ja kulttuureita kohtaan on nykymaailmassa erittäin tärkeä piirre ihmisessä.

--. For me CouchSurfing helps me remember that there are kind sharing people all over the world. It is a community that turns "strangers" into friends. If you want a cheap bed, stay at Motel 6. If you want to change the world, join CouchSurfing.com. (Murray & McConnell 2009.)

(Minua sohvasurffaus auttaa muistuttamaan siitä että on olemassa kilttejä ja avoimia ihmisiä ympäri maailmaa. Se on yhteisö joka muuttaa muukalaiset ystäviksi. Jos haluat halvan sängyn, yövy motelli kuudessa. Jos haluat muuttaa maailmaa, liity couchsurfingiin)

Samassa blogin kirjoittajalle tarkoitettussa kirjeessä (2009) McConnell kertoo, että on tähän mennessä vain majoittanut, mutta monista vieraista on tullut hänelle suosikki-ihmisiä. Vaikka he ovat Couchsurfing sivustolla vaikuttaneetkin epäkiinnostavilta, hän on yllättynyt monesti, kuinka pidettäviä ja rentoja hänen vieraansa ovat olleet.

--. I've only hosted, but hosted so many of my favorite people. Even when someone looks on CouchSurfing.com as through they might not be the most interesting, I've been surprised countless times at how likable and easy going everyone has been. (Murray & McConnel 2009.)

(Olen vain majoittanut, mutta majoittanut monia lempi-ihmisiäni. Vaikka joku näyttää couchsurfing sivustolla, ettei hän olisi se kaikkein kiinnostavin, olen yllättynyt monia kertoja kuinka pidettäviä ja rentoja kaikki ovat olleet.)

Nimimerkki Lee kertoo Grossin blogikirjoituksen (2009) kommentoissa sohvasurffauksen olleen mahtava kokemus ja loistava tapa tavata ihmisiä eri puolilta maailmaa poistumatta edes omasta kodistaan. Couchsurfing yhdistää ihmisiä ja tarjoaa ainutlaatuisia kokemuksia eri kulttuureista tulevien ihmisten välillä. Majoittaessa oppii erilaisista ihmisistä ja kulttuureista ja samalla pääsee avartamaan omaa maailmankatsomustaan ja näkemään asioita eri näkökulmista.

Overall, it has been a fantastic experience and a great way to meet people from abroad without ever leaving my home. (Gross 2009.)

(Kaikenkaikkiaan, se on ollut fantastinen kokemus ja loistava tapa tavata ihmisiä ulkomailta poistumatta kotoani.)

Majoittajaksi ryhtyminen ei aina tarkoita sitä, että vieraan kanssa ollaan yhdessä koko vierailun ajan. Monet ovat couchsurfing-majoittajina vastavuoroisuusperiaatteen vuoksi, jolloin he kokevat, että surffatakseen maailmalla toisten sohvilla, on heidän majoitettava vieraita omassa kodissaan. Nimimerkki Tess kirjoittaa (2007) pallontallaajat.netin keskustelupalstalla majoittavansa vieraita mielellään, vaikka hänellä ei ole antaa heille omaa aikaansa majapaikkaa enempää. Tess ilmoittaa vierailleen etukäteen, mikäli hän on majoitusajankohtana kiireinen, mutta kuitenkin kykenevä majoittamaan vieraita. Osalle matkailijoista tämä voi

riittää, mutta heille, jotka ovat mukana couchsurfingissa tavatakseen uusia ihmisiä ja tutustuakseen heidän aitoon, paikalliseen elämäänsä sekä paikkoihin, joita turistit eivät ole vielä löytäneet, saattavat pettyä tällaisesta isännästä.

Toisille riittää se, että on yöpaikka. He haluavat itsenäisesti kierrellä ja yrittävät olla mahdollisimman vähän vaivaksi. Toiset eivät ehkä odota, mutta arvostavat sitä, että on aikaa näyttää kaupunkia ja tutustua. Itse olen sanonut aina alkuun, että tulen tekemään töitä/olemaan koulussa, joten aikaa kaupunkikierroksille minulla ei pakosti ole, mutta majoitan teitä silti mielelläni. --. Mutta tällaisissa majoitusjärjestöissä on usein myös ihmisiä, jotka eivät ole vain ilmaisen yöpaikan perään, vaan ovat myös mielissään siitä, että pääsevät tutustumaan paikallisiin ja pääsevät heidän kauttaan paikkoihin, jotka he muuten missaisivat. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Pallontallaajat.netin keskustelupalstalla nimimerkki Matkaajanainen kirjoittaa (2013), ettei majoittajana toimiminen ole juurikaan vaikuttanut hänen arkeensa. Hänkin ilmoittaa vierailleen etukäteen, että on päivät töissä. Hän ei myöskään yleensä erityisemmin laita vierailleen ruokaa, eikä odota sitä itsekään surffatesaan.

Itselläni on suurin osa surfereista ollut kylässä kun olen itse päivät töissä, joten en ole käytännössä juuri lainkaan ollut oppaana kenellekään. Olen tietysti ilmoittanut sen heille että olen töissä päivät, enkä ole huomannut että kukaan olisi siitä nokkiinsa ottanut. Monesti laitan jotain sapuskaa ekalle illalle mutta muuten en surfereita passaa enkä hanki heitä varten mitään erityistä, enkä itsekään sellaista kohtelua oleta saavani. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Arina Alba kirjoittaa Quora.com (2014) kysymys- ja vastaussivustolla rakastavansa majoittajana toimimista, koska hän tuntee olevansa matkoilla vaikka hän on omassa kodissaan. Hän pääsee samalla harjoittelemaan osaamiaan kieliä. Alba kertoo, että ihmisiä tavatessa pääsee kuulemaan heidän tarinoitaan, saamaan tietoa eri paikoista ja esimerkiksi uusista kirjoista, joita kannattaisi lukea. Matkustavilla ihmisillä on usein tarinoita kerrottavanaan. Moni couchsurfingissa mukana oleva on kiinnostunut kielistä. Majoittaessa pääseekin harjoittelemaan vieraan kielen puhumista natiivin puhujan kanssa, tai muuten vain virkistämään ruostunutta kielipäätä puhumalla muuta kuin äidinkieltään.

I love doing it because I feel I keep travelling while at home. I meet amazing people, practice the languages I speak, hear their stories, know about new books, places, radio stations, etc etc. There's a lot of exchange. (Quora.com 2012 - 2014.)

(Rakastan sitä koska tunnen olevani matkoilla kotonani. Tapaan mahtavia ihmisiä, harjoittelen kieliä joita puhun, kuulen heidän tarinoitaan, opin uusista kirjoista, paikoista, radiokanavista, jne jne. On paljon vaihdettavaa tietoa.)

Esther Goh kirjoittaa Quora.com –sivustolla (2013) aloittaneensa majoittamisen suunnitteilla olevan oman matkan vuoksi. Tarjoituksena oli kerätä referenssejä, eli suosituksia omaan profiiliin, mutta majoittajana toimiminen onkin ollut yllättävän palkitsevaa jo itsessään, sillä hän on päässyt tutustumaan mahtaviin ihmisiin ja oppinut uusista maista siinä sivussa. Muutamia vieraita hän tulee toivottavasti tapaamaan omalla matkallaan myöhemmin.

Originally we signed up because we plan to travel later this year and wanted to test the waters and get some references, but it has turned out to be really rewarding in itself. We've met so many cool people, learned a lot about other countries, and hope to meet up with at least a couple of them on our trip and visit their homes. (Quora.com 2012 - 2014.)

(Alunperin liityimme mukaan koska suunnittelemme matkaavamme myöhemmin tänä vuonna ja halusimme testata kepillä jäätä ja saada referenssejä, mutta se onkin osoittautunut todella palkitsevaksi jo itsessään. Olemme tavanneet monia mahtavia ihmisiä, oppineet paljon heidän maistaan, ja toivomme tapaavamme heistä ainakin muutamia omalla matkallamme ja toivottavasti päästä vierailemaan heidän kodeissaan.)

6.2 Mitä hyviä kokemuksia sinulla on majoittamisesta? Miten olet hyötynyt siitä?

Nimimerkki sally wood evans kirjoittaa Grossin blogikirjoituksen (2009) kommentteissa majoittaneensa kahden vuoden ajan ihmisiä ympäri maailmaa. Lutikoita heistä ei ole jäänyt, ja mikäli hän ei asuisi tylsällä asuinalueella Meksikossa, hän majoittaisi ihmisiä enemmänkin. Jos hän asuisi Playa Del Carmenissa, hänellä olisi enemmän majoitettavia. Usein ajatellaan matkailun sivussa kulkevien tuholaisien pääsevän valloilleen, mikäli majoituspaikassa on paljon vieraita eripuolelta maailmaa, mutta näin asia ei aina ole. Majoituspaikan sijainnilla on väliä, sillä moni majoittaja haluaa lähelle hyviä kulkuyhteyksiä, alueen nähtävyyksiä sekä tapahtumia.

I have hosted for two years: Russians, Americans, French and Mexican. Guess what....no bedbugs. If I didn't live in such a quiet and boring place on the Riviera Maya I would have more guests, but I don't live in PDC which is usually more fun. (Gross 2009.)

(Olen majoittanut kahden vuoden ajan: venäläisiä, amerikkalaisia, ranskalaisia ja meksikolaisia. Arvatkaa mitä ....ei lutikoita. Jos en asuisi niin hiljaisella ja tylsällä alueella Riviera Mayalla minulla olisi enemmän vieraita, mutta en asu Playa Del Carmenissa missä on yleensä haus Kempaa.)

Nimimerkillä Lee kommentoiva Couchsurfing.org sivuston käyttäjä kirjoittaa miellyttävistä kulinaristisista kokemuksista joita majoittajana toimiminen on hänelle antanut. Hänen ranskalainen vieraansa teki erityisen hyvää ruokaa. Grillauksen ohessa he jakoivat matkustustarinoita ja hän auttoi heitä tutustumaan kotikaupunkiinsa vinkaten paikoista joissa kannattaisi vierailla. Majoittamisen ohessa voi päästä tutustumaan erilaisiin ruokakulttuureihin ja samalla ehkä jopa helpottaa omaa arkeaan vieraan valmistuksessa ruokaa isännälle.

--. When I hosted, my CS guests prepared delicious meals (especially the Frenchman). We barbecued, shared travel stories, and I helped them identify points of interest in my central Vermont hometown that are off the beaten path. (Gross 2009.)

(Kun majoitin, CS vieraani valmistivat herkullisia aterioita (etenkin ranskalainen vieras). Me grillasimme, jaoimme matkustustarinoita, ja minä autoin heitä tunnistamaan kiinnostavia kohteita pois tallatulta polulta kotikaupungissani Vermontissa.)

Nimimerkki Karthi kommentoi Grossin blogikirjoitukseen (2009) Couchsurfingin auttaneen häntä yksinäisyydestä pääsemisessä. Yksinäisyyden tunnetta voi olla, vaikka ihmisellä olisi paljon ystäviä. Ihmiset kaipaavat toistensa seuraa ja jokainen tuntee joskus yksinäisyyden tunteita. Majoittaessa pääsee tutustumaan uuteen ihmiseen oman sosiaalisen verkoston, työpaikan tai harrastuksien ulkopuolelta, ja näyttämään hänelle omaa elämäänsä ja kaupunkiaan.

-- CouchSurfing (shortly called as CS by us) is the element for me to get myself outta my loneliness when i landed in singapore for work, it was awesome experience. Did surfed once and hosted many times, and I liked the hosting part. --.

(Sohvasurffaus (lyhyesti CS) on tapa minulle saada itseni pois yksinäisyydestä, kun päädyin työn vuoksi singaporeen, se oli aivan mahtava kokemus. Surffasin kerran ja majoitin monesti, ja todella pidin majoittamisesta.)

Martti Humppi, 48, kertoo Helsingin Sanomien (2013) artikkelissa että on majoittaessaan saanut tutustua mielenkiintoisiin ja positiivisiin ihmisiin. Hänestä on mukavampi majoittaa vähän vanhempia, omanikäisiään sohvasurffareita sillä heidän kanssaan hänellä on enemmän yhteistä. Sohvasurffaus ei ole ainoastaan nuorten suosima palvelu, vaan mukana on kaikenikäisiä ihmisiä.

Olen oppinut tuntemaan tosi mielenkiintoisia ja positiivisia ihmisiä. -- Majoitamme mielellämme vähän vanhempia ihmisiä, vaikka suurin osa surffareista on parikymppisiä. Samanikäisten kanssa on helpompi keskustella. (Helsingin Sanomat 2013.)

Erin Lenore Bottger kirjoittaa Quora.com (2012) kysymys- ja vastaussivustolla majoittaneensa yli sata surffaajaa. Hän on majoittajana saanut tutustua mahtaviin ihmisiin, joita ei olisi muuten tavannut. Lisäksi hänellä on ollut mahdollisuus tehdä matka vieraidensa luokse heidän kotiinsa. Sohvasurffaus perustuu vastavuoroisuusperiaatteeseen, mutta se ei ole pakollista. Jotkut majoittajat eivät ole kiinnostunut matkailusta, mutta haluavat majoittaa vieraita muista syistä.

One of the delights, for me, has been really connecting with some awesome folks I'd never have met otherwise, and often having a chance to make a return visit to their home or city. (Quora.com 2012 - 2014.)

(Minulle yksi sohvasurffauksen iloista on ollut löytää mahtavia tyyppejä joita en olisi muuten tavannut, ja usein mahdollistanut paluuvisiitin heidän kotiinsa tai kaupunkiinsa.)

Lisäksi isäntänä toimiminen on tuonut Bottgerille uusia näkökulmia asuin-kaupunkiinsa Moskovaan. Paikallisena ei välttämättä osaa nähdä asuin-kaupunkiaan kovinkaan erikoisena matkustuskohteena. Majoittaessa voi päästä tutustumaan omaan kotikaupunkiinsa, sen paikkoihin ja nähtävyyksiin, paremmin sekä löytää täysin uusia asioita.

My guests have also given me new perspectives on the city I'm living in. (Quora.com 2012 - 2014.)

(Vieraani ovat myös antaneet uusia näkökulmia kaupunkiin, jossa asun.)

6.3 Mitä huonoja puolia vieraan ihmisen majoittamiseen omassa kodissaan liittyy?

Gross kirjoittaa blogissaan (2009) sohvasurffauksen kasvattaneen suosiotaan, ja täten karistaneen hapsuisen imagonsa. Hän jatkaa, että suosion kasvamisessa piilee vaara siitä, että uudet käyttäjät näkevät sohvasurffauksessa vain tavan saada ilmainen yöpymispaikka. He jättävät huomiotta sivuston alkuperäisen päämäärän, joka on uusien ihmisten tapaaminen ja uusien kulttuurien löytäminen si-

sältäpäin. Couchsurfing.com sivustolla on vuonna 2017 yli 14 miljoonaa käyttäjää, joista läheskään kaikki eivät ole aktiivisia majoittajia tai majoittujia, saati mukana yhteisössä sen alkuperäisen päämäärän vuoksi.

--. *But with mainstreaming comes the danger that newcomers may see it simply as a way to get a free room and ignore the site's more important goal: "meeting new people and discovering new cultures from the inside;"* --. (Gross 2009.)

(Valtavirran mukana kulkemissa piilee vaara, että uudet näkevät sen vain tapana saada ilmainen huone ja jättävät huomiotta sivuston tärkeämmän päämäärän: uusien ihmisten tapaaminen ja uusien kulttuurien löytäminen sisältäpäin.)

Murobbs –keskustelufoorumilla (2013) nimimerkki ForeignAffairs kirjoittaa myös ilmiön yleistymiseen liittyvistä haitoista, ja siitä miten sivuston alkuperäinen päämäärä on usealta couchsurfingia käyttävältä matkailijalta unohtunut.

Aikoinaan tuli couchsurffailtua suht paljonkin ja hostattuakin, mutta valitettavasti palvelu on mennyt aika huonoon suuntaan massojen löydettyä palvelun. --. *Ongelmana on vain, että nykyään suuri osa matkustajista näkevät hostajaan vain ilmaisena majapaikkana.* (Murobbs 2013.)

Gross kirjoittaa erään sosiaalityöntekijän sanoneen, että sohvasurffauksessa on mukana enemmän rakastettavia, kuin pelättäviä asioita.

--. *"There's more to love out there than to fear."* (Gross 2009.)

(On olemassa enemmän rakastettavia kuin pelättäviä asioita.)

Nimimerkki Mike kirjoittaa Grossin blogikirjoituksen (2009) kommenttiosiossa varkauksien olevan mahdollisia kun majoittaa tuntemattomia ihmisiä luonaan. Hän on majoittanut vieraita yli 70 kertaa ilman negatiivisia tapauksia. Hän sanoo, että ihmisten ei tulisi olla naiiveja, vaan luottaa ihmisiin ja heidän hyvyyteensä. Hän on saanut henkilökohtaisista kohtaamisista puhdasta iloa niin paljon, ettei jokin pieni varkaus poistaisi näitä tuntemuksia.

--, *people should clearly recognize the fact that it is possible. However I have hosted 70 times without having a single negative incident. Dont be naive, but try to have faith in people. What I have gained in personal experiences and sheer joy of human interaction over the past two years won't be wiped away by someone stealing 50 bucks from me.* (Gross 2009.)

(Ihmisten tulisi tiedostaa että se fakta on mahdollinen (varkaus). Kuitenkin olen majoittanut yli 70 kertaa ilman yhtäkään negatiivista tapausta. Älä ole naiivi, mutta yritä luottaa ihmisiin. Mitä olen kerryttänyt henkilökohtaisissa kokemuksissa ja

iloisissa ihmiskohtaamisissa kahden vuoden aikana ei pyyhkiydy pois sillä että joku varastaa minulta 50 taalaa.)

Nimimerkki Lee kirjoittaa, että etenkin yksin asuvien naisten tulisi olla varovaisia majoittaessaan vieraita. Mikäli koti on täynnä arvoesineitä, ei ventovieraille kotinsa avaaminen ehkä ole vaivan arvoista. Yksin asuvan naisen tai miehen tuleekin miettiä, onko vieraalla hyvät ja vilpittömät, aiheet kun hän haluaa majoittua hänen luonaan. Couchsurfing perustuu molemminpuoliseen luottamukseen.

--. Single women should exercise caution and if your home is full of valuables, maybe this isn't worth the trouble. --. (Gross 2009.)

(Sinkkunaisten tulisi harjoittaa varovaisuutta ja mikäli kotisi on täynnä arvoesineitä, tämä ei ehkä ole vaivan arvoista.)

Tuntemattomiin ihmisiin luottaminen voi olla vaikeaa. Majoittajan onkin hyvä tutustua myös vieraansa Couchsurfing-profiiliin sekä sinne jätettyihin referensseihin. Referensseihin ei kuitenkaan pysty täysin luottamaan, joten lisäksi on hyvä jutella vieraan kanssa etukäteen ja sopia yhteistä pelisäännöistä majoitukseen liittyen.

Nimimerkki Peez kirjoittaa (2005) pallontallaajat.netin keskustelufoorumilla kokevansa toisinaan ahdistusta siitä, että vieraat ovat matkallaan täynnä intoa ja kiinnostusta sekä majoittajaan että kaupunkiin jossa vierailevat, kun taas hän majoittajana on ottanut vieraat keskelle työviikkoaan jolloin hänen vireystasonsa ei välttämättä ole ollut paras mahdollinen. Hän kuitenkin jatkaa, että ainakin majoittamisesta tulee hyvä mieli, vaikka vieraiden kanssa sosialisoituminen on jäänyt vähemmälle.

--. Samoin olen kokenut joskus hieman ahdistavaksi sen etten ole ehtinyt/jaksanut olla sosiaalinen vieraideni kanssa kun takana on rankka työpäivä ja vieraat elävät lomalaisten rytmissä. Vieraitani tämä ei ole haitannut, mutta oma "hyöty" reissusta, eli jutustelu ja kokemusten vaihto on jäänyt vähäiseksi. Ainakin saa hyvän mielen auttaessaan ihmisiä. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Majoittaessa kannattaakin miettiä, onko oma elämäntilanne sopiva siihen, että voi majoittaa vieraan luokseen, ja että hänen kanssaan olisi mahdollista viettää aikaa oman arjen keskellä. Yhteinen ajanvietto ei toki ole pakollista, mutta moni surffaaja olettaa sitä isännältä. Mikäli vieras kokee, ettei hänen isäntänsä ole ollut paras mahdollinen, hän saattaa jättää sinusta negatiivisen referenssin, joka voi

vaikuttaa tulevien couchsurfing –vieraiden isännänvalintaan. On hyvä kertoa vieraalle, mikäli on kiireinen majoitusajankohtana esimerkiksi työn vuoksi.

Nimimerkki Mervi kirjoittaa (2006) pallontallaajien keskustelualueella negatiivisesta kokemuksesta kun hän majoitti erään saksalaisen pojan. Pojan profiilissa oli muutama negatiivinen referenssi, mutta myös positiivinen, joten Mervi uskalsi luottaa poikaan.

Luvattuani majoituksen löysin hänen kommentit. kaksi suomalaista tyttöä oli laittanu negatiivista viestiä pojasta. Moittivat hänen käytöstään ja asennettaan. Yksi kommentti oli positiivinen. Kun olen kiltti ja olin luvannut niin en hennonnut keksiä tekosyytä lupauksen perumiseen. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Poika oli valittanut monesta asiasta Mervin kodissa. Monet majoittajat ajattelevat, ettei vieraalla ole oikeutta valittaa majoituksen tasosta, sillä se on ilmaista ja tarkoitus on majoittua aivan tavallisessa, paikallisen ihmisen kodissa, eikä majoituksen ole tarkoituskaan olla yhtä yleellistä kuin esimerkiksi hotellissa.

Heti sisälle päästyään hän alkoi valittaa asioista. Olisi pitänyt olla parempi tietokonepöytä, nopeampi internet, messenger, saksankieliset tv-kanavat ja mitä ikinä! (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Mervi oli kuitenkin päättänyt luottaa poikaan, ja hänen tullessaan töistä kotiin poika oli syönyt hänen ruokansa. Vieras ei ollut suostunut ostamaan omia ruokiaan, vaikka Mervi oli hänelle niin ”vihjailut”. Mervi päätti lopulta heittää pojan pihalle, koska tämä ei suostunut ostamaan omia ruokiaan. On hyvä sopia yhteiset, tarkat pelisäännöt siitä, mitä majoittaja vieraalleen tarjoaa ja mitkä vieraan olisi hyvä itse hankkia tai tuoda mukanaan. Monet vieraat tuovat mukanaan esimerkiksi makuupussin, jottei majoittajan tarvitse pyykätä heidän petivaatteitaan.

Kun nälkäisenä tulin rankan työpäivän jälkeen kotiin, huomasin ruokani kadonneen. Pyysin vierastani ostamaan omat ruokansa. Hän ei kuitenkaan mennyt kauppaan vaikka vihjailin asiasta illan mittaan. --. Olin niin pettynyt häneen. Koko vierailun aikana hän ei kiittänyt kertaakaan eikä sanonut mitään positiivista minusta tai kodistani. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Lopulta Mervi sai pojalta viestin, ettei hän kirjoittaisi negatiivista palautetta pojasta hänen profiiliinsa.

no nyt siltä tuli tekstiviesti. pyysi etten kirjoittaisi kommenttia sen profiiliin. niimpä vissiin. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Tällaisessä tilanteessa poika saattaa antaa myös Merville negatiivisen referenssin, jolloin on ulkopuolisen vaikea päätellä, kumpi oli majoitustilanteessa se ns. huono osapuoli. Tällaiset tilanteet vääristävät couchsurfingin referenssejä.

Pallontallaajat.netin keskustelualueella kims1500 kirjoittaa (2012) eräästä couchsurfing –majoittamisen huonosta puolesta, rahanmenosta. Kun hän esittelee kotikaupunkinaan Helsinkiä, sekä sen kulttuurillisia nähtävyyksiä ja ravintoloita, kuulu sivussa huomattava summa rahaa, jos vieraita on majoitettavana useampia vuodessa. Hän kuitenkin tiedostaa, ettei hänen tarvitsisi tuhlaata rahaa, mutta hänen mielestään majoittajana hänen kuuluu hieman panostaa vieraanvaraisuuteen. Kun vieraalle majoitus on ilmainen, pystyy hän käyttämään lomabudjettinsa kokonaan muuhun.

Olen kuitenkin yrittänyt pitää tuota vieraiden määrää suht. pienenä koska omaakin rahaa kuluu melkolailla (ainakin Suomessa) kun käy Helsinkiä näyttämässä ja baarikierroksilla yms. --. Tiedän toki ettei tarvitsisi panostaa muuta kuin avata ovi ja näyttää se sohva mutta eipä se itelleni ainakaan luonnistu.. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

6.4 Miten valitset majoitettavan vieraasi? Luotatko häneen?

Nimimerkillä Lee Grossin artikkelia (2009) kommentoinut kertoo kieltäytyneensä majoittamasta vieraita monista eri syistä. Yhtenä syynä hän mainitsee sopimatomat aikataulut. Toisena syynä hän on kieltäytynyt majoittamasta yksin matkustavaa miestä itse yksinasuvana naisena. Miehellä ei ollut riittäviä referenssejä toisilta sohvasurffaajilta, jotka olisivat todentaneet hänen luotettavuuttaan ja hänen rehellisiä matkustusmotivejaan.

I have also declined to host for a variety of reasons (my schedule doesn't permit, or it was a single male without sufficient references from fellow Couchsurfers). (Gross 2009.)

(Olen myös kieltäytynyt majoittamasta monista eri syistä (aikatauluni ei antanut periksi tai kyseessä oli sinkkumies ilman riittäviä referenssejä kanssasurffaajilta.)

Nimimerkki jpn kirjoittaa Grossin artikkelin (2009) kommentiosiossa valikoivansa tarkasti ihmiset, jotka hän majoittaa. Vieraiden täytyy antaa itsestään rehti, puhdas, raitis ja hyvin koulutettu kuva ja olla 20-30 -vuotiaita. Hän ei majoita röyhkeitä vieraita, jotka esimerkiksi viestittävät hänelle lyhyellä varoitusajalla käyttäen sopimatonta kieltä. Jpn kertoo, että kuten kaikissa yhteisöissä, couchsurfingissa on

jokaiselle jotain. Se onkin Couchsurfingin hienous. Sivustolla on ryhmiä nuorille, vanhoille, eläinystävälle, eri musiikista pitävälle, eko-intoilijoille, seikkailuhenkisille reppureissaajille sekä kaupunkimajoitusta etsiville, ja tässä on vain muutamia kaikista eri ryhmistä mitä sivustolla on tarjota.

--. they've all been very sober, clean, educated and upstanding people, from 20s-30s. then again, i screen the people that i accept as couchsurfers (they need to actually sound like clean upstanding people) and choose not to host those who send messages along the lines of "can i crash tomorrow, dude? let's rage" — like any community, there is something for everyone. (Gross 2009.)

(He ovat kaikki olleet hyvin raittiita, puhtaita, koulutettuja ja rehtejä ihmisiä, 20-30 –vuotiaita. Kuitenkin, käyn läpi ihmiset jotka hyväksyn sohasurffareiksi (heidän täytyy oikeasti kuulostaa rehdeiltä ihmisiltä) ja päätän etten majoita sellaisia jotka lähettävät viestejä jotka kuuluvat näin: "voinko punkata huomenna, jäbä? bailataan" – kuten jokaisessa yhteisössä, siellä on jotain kaikille.)

Pallontallaajat.net sivuston keskustelualueella nimimerkki Pi kirjoittaa (2004), että on joutunut hylkäämään majoituspyyntöjä sopimattomien aikataulujen vuoksi. Hän mainitsee kieltäytyneensä majoittamasta myös sen vuoksi, että vieras on vaikuttanut epämääräiseltä ja ottanut yhteyttä häneen liian lyhyellä varoitusajalla.

Yleisin syy pyynnön hylkäämiselle on ollut omien suunnitelmien kanssa sopimaton ajankohta. Pari pyyntöä olen hylännyt epämääräiseltä vaikuttaneen pyytäjän takia ja pari liian lyhyen varoajan takia; viimeisin niistä eilen perjantaina, kun Viron poika soitti minulle kännykkään klo 13, että "Moi, olen lautalla tulossa kohti Suomea, ulkosaaristo näkyy jo. Olen menossa tänään Koneistoon, pystytkö majoittamaan minut yhdeksi yöksi?" (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Vaikka omat aikataulut eivät sopsisikaan vieraan majoittamiseen, ei se ole este ottaa vierasta omaan kotiinsa. Mikäli luottamus on kunnossa, voi vieraille antaa myös avaimen asuntoonsa, jolloin hän voi itsenäisesti tulla ja mennä miten haluaa. Pi kirjoittaa (2005) pallontallaajien keskustelualueella antaneensa kaikille pidempään viipyneille vieraille oman avaimen.

Kyllä avain on kaikille pidempään olleille vieraille tähän mennessä annettu, ett-eivät ole meidän aikatauluistamme riippuvaisia. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Nimimerkki Tinja kirjoittaa (2006) luottaneensa vieraihinsa niin paljon, että antaa heille puhelimen sekä avaimet. Hän kertoo löytäneensä jääkaapistaan ranskalaista ruokaa saapuessaan myöhemmin kotiin.

Annoin yhtenä iltana avaimet ja puhelimeni kun menin bileisiin, että pääsevät sisään ja saan heihin yhteyden myöhemmin yöllä. Mitään ei todellakaan hävinnyt, mutta ranskalaista ruokaa on jääkaapissa kylliksi, nami nami! (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

PetraJii kirjoittaa (2006), ettei anna vierailleen avaimia, mutta majoittaakin heitä maksimissaan vain kahdeksi yöksi. Hän olettaa vieraiden haluavan olla hänen kanssaan, paitsi tilanteessa jossa hän itse on töissä tai jossa vieraat ovat vain ohikulkumatkalla yöpymässä.

Siis en minä aio kyllä mitään avaimia kenenkään käteen lyödä. Olen tosin laittanut että maksimiaika on 2 yötä. Eri asia olisi jossain viikon vierailussa. Oletan että vieraat haluavat olla tuon ajan minun kanssani ja mennä paikkoihin joihin minä heitä vien... Tai sitten käyvät vain ohikulkumatkalla yöpymässä. Joten avaimia ei tarpeen antaa omaan käyttöön ellei sitten itse joudu menemään töihin ja vieraat jäävät keskenään päiväksi tms. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

6.5 Ääri-ilmiöt

Couchsurfingiin liittyviä raiskaus- ja hyväksikäyttötapauksia on uutisoitu jonkin verran. Kauhutarinoita ja uutisia couchsurfingvieraiden näkökulmasta on paljon mutta opinnäytetyön tekijä ei löytänyt yhtään aineistoa, joissa näkökulma olisi majoittajan eli joissa vieras olisi käyttänyt isäntäänsä hyväksi. Tapauksia kuitenkin varmasti on. Jotkut ovat mukana sohvasurffauksessa ainoastaan saadakseen seksuaalisia kanssakäymisiä, ja toiset ajattelevat, että seksin harrastaminen sohvasurffauksen ohessa on hyväksyttävää, mikäli molemmat osapuolet ovat samoilla linjoilla. Itse Couchsurfing.org kieltää jyrkästi käyttämästä sivustoa seksuaalisiin kanssakäymisiin, ja myös treffikumppaneiden etsiminen sivustolta on kiellettyä.

Nimimerkki ilona_ kirjoittaa (2005) pallontallaajat.netin keskustelualueella sopineensa vieraidensa kanssa aina tapaamisen etukäteen julkiselle paikalle, jotta hän voi vielä siinä vaiheessa päättää vieraan majoittamisesta, mikäli tämä vaikuttaisi epäluotettavalta tai jopa pelottavalta.

Lisäksi oon sopinu "treffit" aina yleisile paikoile kute metroasemile,juna-asemale tms jote jos joku näyttäs pelottavalta tms mie voisin perua koko jutun. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Pi kirjoittaa (2005) samalla keskustelualueella siitä, kuinka ”terve järjenkäyttö” eli se, että ottaa huomioon ihmisten erilaiset matkustusmotiivit, auttaa rehellisen majoitusvieraan valitsemisessa.

Terve järjenkäyttö pelastaa monesta pulasta - jo ennenkuin niihin edes joutuu. Monen monituista pyyntöä on tullut ja osan niistä olen hylännyt suoraan epämääräiseltä vaikuttavan hakijan takia. (Pallontallaajat.net 2004 - 2015.)

Andrew Farley kirjoittaa Quora.com (2015) kysymys- ja vastaussivustolla että seksin harrastamista tapahtuu sohvasurffauksen yhteydessä enemmän kuin luulisi. Usein on kyse molempien osapuolien aloitteesta, mutta tavallisesti kumpikaan ei tee aloitetta huonon suosituksen pelossa.

I don't know about common, but it definitely happens... a lot more than you think. And when it doesn't happen, often there is desire from one or both parties for it to happen but no one initiates for fear of a bad review. (Quora.com 2015 - 2017.)

(En tiedä, että yleistäkö, mutta sitä todella tapahtuu.. paljon enemmän kuin luulisi. Ja kun sitä ei tapahdu, usein on olemassa halu molempien osapuolien suunnalta mutta kumpikaan ei tee aloitetta huonon referenssin pelossa.)

Sachin Bhandary kirjoittaa Quora.comissa (2015) seksin harrastamisen sohvasurffaajien kesken olevan yhtä yleistä kuin sohvasurffauksen ulkopuolellakin. Hän ei kuitenkaan ajattele sohvasurffauksen olevan pääasiassa seksiä varten, eikä hän ole tavannut ihmisiä jotka käyttävät sivustoa ainoastaan siihen tarkoitukseen.

Its as common as it is outside couchsurfing. When two people of opposite sex are involved and if they get attracted to each other, things happen. But doesn't mean couchsurfing is mostly about sex. Even if it is I haven't come across people who use it primarily to get laid. I could be wrong though. (Quora.com 2015 - 2017.)

(Se on yhtä yleistä kuin sohvasurffauksen ulkopuolellakin. Kun kaksi ihmistä vastakkaisista sukupuolista on mukana ja saavat toisistaan vetoa, asioita tapahtuu. Mutta se ei tarkoita, että sohvasurffaus on vain ja ainoastaan seksiä varten. Vaikka olisikin, en ole kohdannut ihmisiä jotka käyttävät sitä ainoastaan saadaakseen. Voin olla kuitenkin väärässä.)

Joe Brown kertoo Quora.comissa (2016) ettei missään nimessä suosittele käyttämään sohvasurffausta seksuaalisten kanssakäymisten etsimiseen.

I certainly wouldn't recommend actively looking for such opportunities when couchsurfing. (Quora.com 2015 - 2017.)

(En todellakaan suosittelisi aktiivisesti etsimään sellaisia mahdollisuuksia, kun sohvasurffaa.)

Couchsurfing.orgin käyttäminen seksikumppaneiden etsimiseen on kiellettyä, ja se tahraa sivuston maineen sekä sen päämäärän, joka on uusien ihmisten tapaa-
minen, uusiin kulttuureihin tutustuminen ja uusien kokemusten saaminen.

7 Johtopäätökset

Suosituimmat motiivit sohvasurffaajien majoittamiselle ovat uusien ihmisten tapaa-
minen ja uusiin kulttuureihin tutustuminen. Sohvasurffauksessa on mukana
kaikenikäisiä ihmisiä kaikista kulttuureista, ympäri maailmaa. Samalla voi tuntea
olevansa matkoilla, oman kotinsa suojassa. Yhteisö tuo yhteen toisilleen tunte-
mattomat ihmiset, ja sen avulla monet ovat muodostaneet ystävyysuhteita. Van-
hempi sukupolvi on päässyt tutustumaan nuorempaan sukupolveen ja päinvas-
toin. Eräs vastaaja kertoi majoittavansa vain samanikäisiä, vanhempia sohvasurf-
fareita, sillä heidän kanssaan hänellä on enemmän yhteistä. Majoittaessa onkin
mahdollisuus valita, hyväksyykö majoituspyynnön vai ei. Majoittaessa saa elä-
mään uusia näkökulmia, oppii tuntemaan ihmisiä, joita ei muuten tapaisi ja pää-
see harjoittamaan ruostunutta kielitaitoa. Sohvasurffaus on auttanut joitain ma-
joittajia voittamaan yksinäisyyden poistumatta omasta kodistaan.

Moni kertoo saaneensa uusia kulinaristisia kokemuksia ulkomaalaisen vieraan
kokatessa oman maansa paikallista ruokaa. Samalla saattaa saada arkeen hel-
potusta, kun ei itse tarvitse kokata. Useat saivat uutta näkökulmaa myös asuin-
paikkaansa esitellessään sitä vieraalleen turistin näkökulmasta. Eräs vastaaja
kertoi, että majoittaisi mielellään enemmänkin vieraita, mutta hänen kotinsa si-
jainti on huono.

Jotkut majoittavat vain saadakseen referenssejä, jotta omalla tulevalla sohvasurf-
fausmatkalla olisi helpompi saada yöpaikka toisen sohvalta. Majoittaessa ei tar-
vitse olla vieraan kanssa jatkuvasti, joten esimerkiksi töissä käyminen majoitta-
misen ohessa ei ole ongelma. Vieraalle voi myös antaa oman avaimensa. Jotkut
vieraat voivat kuitenkin olettaa, että heidän kanssaan ollaan jatkuvasti ja käydään
esimerkiksi kaupunkikierröksellä, ravintoloissa ja nähtävyyksillä. Sohvasurffaaja
saattaa olla täynnä intoa ja kiinnostusta sekä isäntää, että kaupunkia kohtaan ja

olettaa isännän olevan myös innoissaan. Toisille riittää pelkkä yösija, eivätkä he itsekään surffatessaan oleta enempää. On kuitenkin hyvä ilmoittaa vieraille, mikäli ei ehdi seurustella hänen kanssaan tai näyttää tälle paikkoja, jotta vieras osaa varautua tilanteeseen. Näin välttyy myös mahdolliselta negatiiviselta referenssiltä. Eräs vastaaja ei anna vierailleen avainta, sillä olettaa heidän olevan yhdessä koko vierailun ajan.

Eräs vastaaja kertoi negatiivisesta kohtaamisesta, kun vieras ei ostanut omia ruokiaan vaan söi isännän jääkaapista. Majoittaessa tuleekin sopia selvät säännöt sille, mikä on sopivaa ja mikä sopimatonta. Eräs vastaaja kertoikin majoittamisen huonosta puolesta, rahanmenosta. Mikäli oma budjetti on rajallinen eikä esimerkiksi veny ravintolassa käymiseen, on siitäkin hyvä kertoa vieraille. Sohvasurffaajalle majoitus on ilmainen, joten hän pystyy käyttämään matkabudjettinsa kokonaan muuhun.

Sohvasurffauksen suosion kasvamisessa piilee vaara, että moni näkee sen vain paikkana löytää ilmainen majoitus. Eräs majoittamista ennen harrastanut onkin jättänyt yhteisön käytön vähemmälle tämän vuoksi. Ilmainen majoitus ei ole sohvasurffauksen idea, ja tällaisella matkustusmotiivilla surffaavat vieraat vievät majoittajana toimimisen ilon. Jotta voi majoittua toisen sohvalla, ei ole pakko majoittaa omassa kodissaan, vaikka sohvasurffauksen periaatteena on vastavuoraisuus. Tavoitteena on uusiin ihmisiin ja kulttuureihin tutustuminen majoituksen ohella.

Sohvasurffareiden joukossa on ikävä kyllä myös varkaita sekä ihmisiä, joilla ei ole vilpittömän mielen. Majoituspyyntöä hyväksyessä tulee tarkistaa henkilön referenssit. Lisäksi on hyvä viestitellä hetki hänen kanssaan, jotta voi saada kuvan siitä, millaisen vieraan on luokseen majoittamassa. Monet luottavat referensseihin, mutta ne voivat olla vääristyneitä. Jotkut jättävät negatiivisen referenssin laittamatta siinä pelossa, että itsekään saavat sellaisen. Majoituspyyntöä ei ole pakko hyväksyä. Vastaajat olivat kieltäytyneet majoittamasta liian lyhyellä varoitusajalla sekä sopimattomien aikataulujen vuoksi. Joillekin yksinasuville naisille voi olla vieras tilanne majoittaa yksin matkustava mies. Couchsurfing perustuu luottamukseen, ja mikäli kokee, että on vaikea luottaa ihmisiin, tulee miettiä, onko sohvasurffaus sittenkään oma juttu.

8 Pohdinta

Valitsin tämän aiheen opinnäytetyölleni, koska minua kiinnosti selvittää ilmiöön liittyviä tekijöitä nimenomaan majoittajan näkökulmasta. Opinnäytetyössä selvitettiin majoittajien näkemyksiä, kokemuksia ja mielipiteitä, ja siinä tutkittiin, mikä saa henkilön tarjoamaan kotimajoitusta sohvaurffaajalle. Mielestäni opinnäytetyössä on hyvin esillä edellä mainittuja asioita. Tutkimuskysymyksiin löydettiin aineistosta hyvin vastauksia. Tutkimuskysymykset muotoutuivat lopulliseen muotoonsa aineistoa läpikäydessä.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen. Koska sohvaurffaus on suosittu matkailun muoto, oli valmista aineistoa tarjolla runsaasti. Saadessani idean opinnäytetyön aiheesta, mietin tutkimukseni aineistonkeruumenetelmää. Minulla kävi mielessä tehdä kyselytutkimus aiheeseen liittyen, mutta se ei ollut tarpeen, sillä vastaukset olivat jo olemassa. Ne täytyi vain löytää ja analysoida.

Haasteena oli löytää oleellisimmat ja mielenkiintoisimmat vastaukset sekä sitaattit eri teemoihin liittyen. Monesti vastauksissa oli useampaan teemaan liittyviä asioita, ja ne myös muistuttivat toisiaan. Johtopäätökset muodostettiin näiden aineistojen pohjalta. Vaikka osa vastauksista on vanhempia, ei niiden sisältämä asia ole mielestäni vanhentunut.

Haastavaa oli myös löytää teoriaosuus tukemaan tutkimusosuutta. Ohjaajani ehdotti, että kirjoittaisin työhöni jakamistaloudesta. Se osoittautui mielenkiintoiseksi aiheeksi, ja siitä olisi voinut kirjoittaa enemmänkin. Lisäksi kirjoitin Stanley Plogin psykografisista matkailijatyypeistä, sillä se on varsin tunnettu teoria matkailevien ihmisten jaottelulle. Teoria olisi voinut olla laajempi, mutta mielestäni sitä on riittävästi. Tutkimusta olisi voinut täydentää kokeilemalla itse majoittajana toimimista, mutta se ei ollut mahdollista.

Kuviot

Kuvio 1. Stanley Plogin teoria (Vuoristo 2002, 47), s. 7

Kuvio 2. Sivuston rekisteröityneet käyttäjät (Couchsurfing.org 2017a), s. 14

Lähteet

Albanese, P. & Boedeker, M. 2002. Matkailumarkkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Arola, H. 2017. Liikkuminen muuttuu, kannattaako autoa enää omistaa? HS selvitti uudenlaisten autoilupalvelujen tarjontaa ja hintoja. Helsingin Sanomat. <http://www.hs.fi/talous/art-2000005104571.html> Luettu 11.3.2017.

Couchsurfing.com. 2017a. About. <http://www.couchsurfing.com/about> Luettu 2.2.2017.

Couchsurfing.com. 2017b. Trust and Safety. <https://support.couchsurfing.org/hc/en-us/categories/200035690-Trust-and-Safety> Luettu 2.2.2017.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Gross, M. 2009. Frugal Traveler – A New York Times Blog. <https://frugaltraveler.blogs.nytimes.com/2009/04/08/3-cushions-a-million-guests/> Luettu 5.2.2016.

Hakkarainen, S. & Kuusisto, J. 2011. Sohvasurffaus – ilmiöön vaikuttavia tekijöitä käyttäjien näkökulmasta. Saimaan ammattikorkeakoulu. Matkailun koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Harjula, A. 2014. on Miksi surffata sohvilla – motivaatio couchsurfing –matkailun takana. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Helsingin Sanomat. 2013. Haussa samanikäistä seuraa. <http://www.hs.fi/kuluttaja/art-2000002603165.html> Luettu 26.2.2017.

Kangas, J. 2015. Jakamistalous on tullut jäädäkseen. Talouselämä. <http://www.talouselama.fi/tebatti/jakamistalous-on-tullut-jaadakseen-3462609> Luettu 24.2.2017.

Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2016a. Opinnäytetyöpakki. <http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Laadullisen-analyysi-ja-tulkinta/teemoittelu> Luettu 19.4.2016.

Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2016b. Opinnäytetyöpakki. <http://193.167.122.14/Opari/ontTukiKeruuHavannointi.aspx> Luettu 19.4.2016.

Karusaari, R. & Nylund, A. 2015. Matkailu on Cool. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Lahti, V-M. & Selosmaa, J. 2013. Kaikki jakoon! Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.

Mansikka, O. 2017. Matkailijat yöpyivät Helsingissä ennätyselliset 3,6 miljoonaa kertaa viime vuonna – epävirallisia majoittumisia oli arviolta saman

verran. Helsingin Sanomat. <http://www.hs.fi/kaupunki/art-2000005092841.html> Luettu 26.2.2017.

Murray, P. & McConnell, L. 2009. Letters: My Couch Is Yours. New York Times. <http://www.nytimes.com/2009/04/19/travel/19letters-couch.html> Luettu 5.2.2017.

Murobbs. 2013. Sohvasurffaus, eli couchsurfing. <https://murobbs.muropaketti.com/threads/sohvasurffaus-eli-couchsurfing.791737/page-2> Luettu 8.2.2017.

Pallontallaajat.net. 2004-2015. Maksutonta majoitusta ympäri maailmaa. <http://www.pallontallaajat.net/pt3/keskustelu/index.php?topic=3740.0> Luettu 8.2.2017.

Pallontallaajat.net. 2013. Yövy ilmaiseksi sohvasurffaamalla. <http://www.pallontallaajat.net/tietopaketi/majoitus-faq/yovy-ilmaiseksi-sohvasurffaamalla/> Luettu 5.4.2016.

Purokuru, P. 2016. Jakamistalous vie työelämää 1800-luvulle. Kansan Uutiset. <http://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/3593328-jakamistalous-vie-tyoelamaa-1800-luvulle> Luettu 24.2.2017.

Riikonen, S. & Paukkunen, J. 2014. Sohvasurffauksen motiivit. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Matkailun koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Saarinen, T. 2016. Aloittavan homestay-yrittäjän kokemuksia. Saimaan ammattikorkeakoulu. Hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Tampereen Teknillinen Yliopisto. Tutkimusmenetelmät. <https://www.tut.fi/verne/tutkimusmenetelmat/tiedon-analysointi/> Luettu 24.2.2017.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Tuulentie, S. 2016. Luonnonvarakeskus. Globaali naapuriapu otettava vakavasti. <https://www.luke.fi/blogi/globaali-naapuriapu-otettava-vakavasti/> Luettu 24.2.2017.

Quora.com. 2012-2014. What is the strongest incentive to host couch surfers. <https://www.quora.com/What-is-the-strongest-incentive-to-host-couch-surfers> Luettu 26.2.2017.

Quora.com. 2015-2017. How common is it to hookup with a CouchSurfing host? <https://www.quora.com/How-common-is-it-to-hookup-with-a-CouchSurfing-host#> Luettu 26.2.2017.

Varis, L. 2015. Hymyn takana voi piillä huijari – varomatonta sohvasurffaajaa voidaan käyttää hyväksi. Yle Uutiset. <http://yle.fi/uutiset/3-7770827> Luettu 26.2.2017.

Verhelä, P. 2014. Matkailun perusteet. Kuopio: Kuopion Liikekirjapaino Oy.

Vuoristo, K-V. 2002. Matkailun muodot. Porvoo: Bookwell Oy.